

Ozdoby świąteczne

Na Kujawach

Świąteczne ozdoby nie ograniczały się tylko do przystrojonej lakociami podłazniczki czy (później) choinki. W wielu regionach Polski wieszano u powaly słomiane pająki – misterne konstrukcje ośmioboczne, trójkątne lub kuliste.

Na Podlasiu w wigilię przystrajano izby gałązkami świerka lub sosny zatkniętymi za obrazy oraz między belki pułapu i ścian. Na ścianach obok ikon przyklejano wycinanki z papieru. Święte wizerunki zdobiono także tzw. bożniczkami – lnianymi haftowanymi ręcznikami-makatkami. Obowiązkowym elementem świątecznego wystroju był snop zboża ustawiany w kącie izby. Po wieczery wigilijnej gospodarze wychodzili do sadu i obwiązywali słomą ze snopka drzewa, co miało zapewnić obfitość owoców. Słomą ze snopka częstowano zwierzęta w obejściu.

Świąty

Świąty to oryginalne polskie ozdoby w kształcie kul, wykonywane z oplątka. Ich nazwa pochodzi od kuli zwieńczonej krzyżem, jaką na wielu wizerunkach Chrystus trzyma w dłoni, co symbolizuje jego władzę nad światem. Oplątkowe świąty upamiętniały zatem narodziny Zbawiciela. Świąty, często bardzo misterne, składały się z półkolistych kawałków oplątków – białych i kolorowych – sklejanych za pomocą śliny. Wieszano je nad stołem wigilijnym, na podłazniczkach, a także w pobliżu świętych obrazów.

Dziś bożonarodzeniowe drzewka przystrajają się szklanymi bombkami (zwanymi w Małopolsce bańkami), cukierkami, papierowymi ozdobami (jak dawniej), srebrnymi i złotymi włosami anielskimi. W większości miast drzewko ubiera wspólnie cała rodzina w dzień wigilijny.

Kujawska izba.
Na pierwszym planie
pająk – tradycyjna
świąteczna ozdoba

